

**Izba Celna w Poznaniu
Wydział Audytu Wewnętrznego
oraz Kontroli Wewnętrznej
i Przeciwdziałania Korupcji**

390000-IAWW.0330.5 .2016

**SPRAWOZDANIE
Z WYKONANIA PLANU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ W 2015 R.
PRZEZ
WYDZIAŁ AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
ORAZ KONTROLI WEWNĘTRZNEJ
I PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI
IZBY CELNEJ W POZNANIU**

ZATWIERDZAM :

12.2016
.....
(data i podpis kierownika jednostki)

I. Dane organizacyjne

Zgodnie z *Regulaminem organizacyjnym*, stanowiącym załącznik do *Decyzji nr 39/13 z dnia 28 stycznia 2013 r. Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Izby Celnej w Poznaniu* oraz *Regulaminem organizacyjnym*, stanowiącym załącznik do *Decyzji nr 48/15 z dnia 30 października 2015 r. Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Izby Celnej w Poznaniu* do zadań Wydziału Audytu Wewnętrznego oraz Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji w Izbie Celnej należy m.in. prowadzenie kontroli działalności naczelników podległych urzędów oraz podległych urzędów.

W 2015 r. kontrole wewnętrzne prowadzone były na podstawie:

1. ustawy z dnia z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185 poz.1092),
2. *Instrukcji w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli wewnętrznej w komórkach organizacyjnych izb celnych i urzędów celnych* – zatwierdzona przez Szefa Służby Celnej i obowiązująca od dnia 11.02.2013 r.,
3. *Decyzji Nr 45/13 Dyrektora Izby Celnej w Poznaniu z dnia 9 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli wewnętrznej w Izbie Celnej w Poznaniu i podległych urzędach celnych.*

W roku 2015 Wydział Audytu Wewnętrznego oraz Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji Izby Celnej w Poznaniu, działając na podstawie ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, zrealizował następujące działania w obszarze kontroli:

- 1) opracowano projekt rocznego planu kontroli wewnętrznej na 2016 r., obejmującego zakresem urzędy celne podległe Izbie Celnej,
- 2) zrealizowano 21 kontroli planowych, w podległych tut. Izbie, urzędach celnych w zakresie tematów ujętych w planie kontroli w obszarach:
 - obrót wyrobami akcyzowym UE-PL i PL,
 - obrót towarowy UE-K3,
 - pobór, rozliczanie i zabezpieczanie należności celnych, podatków i opłat,
 - rozpoznawanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń,
 - obsługa prawna funkcjonowania jednostki,
 - audyt i kontrola.

Kontrole przeprowadzono w następujących jednostkach:

<i>Lp.</i>	<i>Jednostka/komórka kontrolowana</i>	<i>Ilość kontroli planowych</i>
1	<i>Urząd Celny w Lesznie</i>	5
2	<i>Urząd Celny w Kaliszu</i>	6
3	<i>Urząd Celny w Pile</i>	6
4	<i>Urząd Celny w Poznaniu</i>	4

- 3) zrealizowano 3 kontrole doraźne, w podległych tut. Izbie, urzędach celnych w obszarach:
- audyt i kontrola,
 - obrót wyrobami akcyzowym UE-PL i PL.

Kontrole przeprowadzono w następujących jednostkach

<i>Lp.</i>	<i>Jednostka/komórka kontrolowana</i>	<i>Ilość kontroli doraźnych</i>
<i>1</i>	<i>Urząd Celny w Poznaniu</i>	<i>1</i>
<i>2</i>	<i>Urząd Celny w Kaliszu</i>	<i>1</i>
<i>3</i>	<i>Urząd Celny w Kaliszu, Urząd Celny w Lesznie, Urząd Celny w Pile i Urząd Celny w Poznaniu</i>	<i>1</i>

II. Zakres i wyniki kontroli planowych prowadzonych w trybie ustawy o kontroli w administracji rządowej.

1. Tematy kontroli i jednostki objęte kontrolą

- 1) Prawidłowość nadzoru nad funkcjonowaniem pośredniczących podmiotów tytoniowych (PPT) oraz kontrolami i innymi czynnościami organu realizowanymi w stosunku do tych podmiotów - w Urzędzie Celnym w Kaliszu, w Urzędzie Celnym w Lesznie, Urzędzie Celnym w Pile i w Urzędzie Celnym w Poznaniu;
- 2) Terminowość prowadzenia postępowań podatkowych w Urzędzie Celnym w Kaliszu, Urzędzie Celnym w Lesznie, Urzędzie Celnym w Pile i Urzędzie Celnym w Poznaniu;
- 3) Zabezpieczanie należności na etapie kontroli i postępowań podatkowych w Urzędzie Celnym w Lesznie, Urzędzie Celnym w Kaliszu, Urzędzie Celnym w Pile i Urzędzie Celnym w Poznaniu;
- 4) Realizacja „*Polityki kryminalnej*” w Urzędzie Celnym w Lesznie, w Urzędzie Celnym w Pile i w Urzędzie Celnym w Poznaniu (dokumenty niejawne na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* (Dz.U.2010.182.1228));
- 5) Sprawdzenie sposobu i zakresu reakcji na informacje sygnałne w urzędach celnych – w Urzędzie Celnym w Kaliszu, w Urzędzie Celnym w Lesznie i w Urzędzie Celnym w Pile;
- 6) Realizacja czynności kontroli funkcjonalnej – w Urzędzie Celnym w Kaliszu i w Urzędzie Celnym w Pile;
- 7) Obsługa i weryfikacja deklaracji uproszczonych wewnątrzspółnotowego nabycia samochodów osobowych - w Urzędzie Celnym w Kaliszu (kontrola rozpoczęta w 2014 r. i zakończona w 2015 r.);

2. Ujawnione nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku przeprowadzonych kontroli planowych w urzędach celnych stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia polegające na:

- 1) naruszeniu przepisów ustawy *Ordynacja podatkowa* w zakresie terminów załatwiania spraw;
- 2) naruszeniu przepisów ustawy *Ordynacja podatkowa* w zakresie powiadamiania stron postępowania o niezakończonym w terminie ustawowym;
- 3) podejmowaniu decyzji o ustanowieniu zabezpieczenia należności na majątku podatnika w trybie art.33 ustawy *Ordynacja podatkowa* lub odstąpienia od ustanowienia zabezpieczenia w oparciu o nieaktualne zaświadczenia, wydane przez organy podatkowe (wydane 7 do 16 miesięcy wcześniej);
- 4) potwierdzaniu w polu „Podpis przyjmującego formularz” deklaracji uproszczonych nabycia wewnątrzwspólnotowego faktu przyjęcia deklaracji przez funkcjonariuszy, którzy w dniu zamieszczonej na pierwszej stronie deklaracji, daty wpływu, byli nieobecni w służbie;
- 5) wykonywaniu wszystkich czynności z zakresu obsługi deklaracji uproszczonej nabycia wewnątrzwspólnotowego, tj. przyjmowanie, weryfikacja, potwierdzanie zapłaty podatku przez jedną osobę – kierującego sekcją;
- 6) braku nanoszenia daty wpływu na wnioskach o wydanie dokumentu potwierdzającego zapłatę podatku;
- 7) braku dołączania do wniosków oryginału lub urzędowo poświadczonych odpisu pełnomocnictwa;
- 8) braku uiszczania opłaty skarbowej za złożone pełnomocnictwo;
- 9) błędnym wypełnianiu dokumentów potwierdzających zapłatę podatku;
- 10) braku podpisu podatnika lub osoby reprezentującej na dokumentach (deklaracjach, wnioskach, oświadczeniach);
- 11) braku dokonania sprawdzenia deklarowanych pojazdów w systemie zawierającym informacje o pojazdach utraconych na obszarze UE lub braku odnotowania informacji o dokonanym sprawdzeniu;
- 12) sporządzeniu dokumentu potwierdzającego zapłatę podatku akcyzowego przed faktyczną datą zapłaty akcyzy;
- 13) braku jednolitej praktyki odnośnie do weryfikacji przedmiotu opodatkowania;
- 14) braku dokonania wpisów w kartach zakresów obowiązków i uprawnień kierujących sekcjami o obowiązku sprawowania kontroli funkcjonalnej;
- 15) braku dokonania na kontrolowanych dokumentach adnotacji potwierdzających przeprowadzenie kontroli funkcjonalnej;

16) braku przeprowadzenia czynności kontroli funkcjonalnej zgodnie z obowiązującą w urzędzie procedurą.

3. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami w 5 wystąpieniach pokontrolnych i 1 sprawozdaniu z kontroli, na 21 sporządzonych, sformułowane zostały zalecenia i wnioski pokontrolne, mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz zabezpieczające przed ich powstaniem w przyszłości lub też mające na celu usprawnienie funkcjonowania kontrolowanych jednostek.

Do kierowników jednostek kontrolowanych, w których wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia, skierowano wskazane poniżej zalecenia i wnioski:

- 1) w obszarze obrót wyrobami akcyzowym UE-PL i PL:
 - dokonanie zmiany zapisów regulaminu organizacyjnego urzędu w taki sposób, by jasno określić i rozdzielić kompetencje komórek,
 - wdrożenie mechanizmów kontroli, mających za zadanie:
 - a) ustalenie jednolitego trybu obsługi i weryfikacji deklaracji uproszczonych wewnątrzspółnotowego nabycia samochodów osobowych, zapobiegającego wystąpieniu stwierdzonym w trakcie kontroli nieprawidłowościom i uchybieniom, uwzględniającego rozdział czynności oraz możliwość sprawowania skutecznego nadzoru,
 - b) każdorazowe sprawdzanie pojazdów w systemie zawierającym informacje o pojazdach utraconych na obszarze UE, również w przypadku złożenia korekty deklaracji,
 - c) zaprzestanie różnorodnej praktyki w zakresie weryfikacji podstawy obliczenia podatku akcyzowego,
 - d) przeanalizowanie, a następnie zmodyfikowanie dotychczasowych rozwiązań antykorupcyjnych pod kątem zapobiegania możliwości wystąpienia zjawisk niepożądanych,
 - e) przeanalizowanie i zmodyfikowanie unormowań dotyczących sprawowanej kontroli funkcjonalnej, mające na celu poprawę jej skuteczności.
- 2) w obszarach obrót wyrobami akcyzowym UE-PL i PL oraz obrót towarowy UE-K3
 - podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie przypadków:
 - a) przewlekłości w podejmowaniu czynności przez organ na poszczególnych etapach prowadzonych postępowań, która stwarza ryzyko przedawnienia należności,

b) braku lub nieterminowego informowania strony o niezafatwieniu sprawy we właściwym terminie i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy, w każdym przypadku gdy pojawiają się rzeczywiste i uzasadnione przyczyny zwłoki;

3) w obszarze audyt i kontrola:

- podjęcie działań, mających na celu doprowadzenie do zgodności pomiędzy ilością i tematyką kontroli funkcjonalnych wynikających z decyzji naczelnika urzędu celnego a faktycznie zrealizowanymi,
- zwiększenie nadzoru nad prawidłową realizacją kontroli funkcjonalnych w komórce dozoru,
- wyeliminowanie przypadków wyłączenia komórek organizacyjnych z systemu kontroli funkcjonalnej przy jednoczesnym objęciu innych komórek wielostopniową kontrolą funkcjonalną przeprowadzaną na poszczególnych stopniach nadzoru.

III. Zakres i wyniki kontroli doraźnych prowadzonych w trybie ustawy o kontroli w administracji rządowej.

1. Tematy kontroli i jednostki/komórki objęte kontrolą:

- 1) Przestrzeganie procedur w sytuacji zaistnienia konfliktu interesów - w Urzędzie Celnym w Kaliszu;
- 2) Nadzór służbowy i organizacja służby w Sekcji Znaków Akcyzy –w Urzędzie Celnym w Poznaniu;
- 3) Prawidłowość nadzoru nad funkcjonowaniem pośredniczących podmiotów tytoniowych (PPT) oraz kontrolami i innymi czynnościami organu realizowanymi w stosunku do tych podmiotów - w Urzędzie Celnym w Kaliszu, w Urzędzie Celnym w Lesznie, Urzędzie Celnym w Pile i w Urzędzie Celnym w Poznaniu

2. Ujawnione nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku przeprowadzonych kontroli w kontrolowanych jednostkach stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia polegające na:

- 1) nieprzestrzeganiu przepisów ustawy *Ordynacja podatkowa*, dotyczących wyłączenia funkcjonariuszy celnych od udziału w sprawach podatkowych, w których podatnikiem była osoba pozostająca wobec funkcjonariuszy w stosunku nadrzędności służbowej;
- 2) braku przeprowadzenia czynności kontroli funkcjonalnej zgodnie z obowiązującą w urzędzie procedurą;
- 3) naruszeniu przepisów ustawy *o podatku akcyzowym* w zakresie terminów wydawania decyzji stwierdzających utratę ważności potwierdzenia przyjęcia powiadomienia o zamiarze rozpoczęcia działalności gospodarczej jako pośredniczący podmiot tytoniowy

- decyzje wydano po upływie od kilku do kilkunastu miesięcy po podpisaniu protokołów kontroli, pomimo istnienia przesłanek, stwierdzonych w protokole, do wydania decyzji z urzędu o utracie ważności potwierdzenia oraz o skreśleniu z listy pośredniczących podmiotów tytoniowych;
- 4) naruszeniu przepisów ustawy *Ordynacja podatkowa* w zakresie terminów załatwiania spraw;
- 5) naruszeniu przepisów ustawy *Ordynacja podatkowa* w zakresie powiadamiania stron postępowania o niezakończonym w terminie ustawowym.

3. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi w wyniku kontroli doraźnych nieprawidłowościami i uchybieniami, w 1 wystąpieniu pokontrolnym i 2 sprawozdaniach z kontroli sformułowane zostały zalecenia i wnioski pokontrolne, mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, zabezpieczające przed ich powstaniem w przyszłości lub też mające na celu usprawnienie funkcjonowania kontrolowanych jednostek.

Do kierowników jednostek kontrolowanych, w których wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia, skierowano wskazane poniżej zalecenia i wnioski:

- 1) w obszarze obrót wyrobami akcyzowym UE-PL i PL:
 - podjęcie działań w celu prowadzenia postępowań podatkowych bez zbędnej zwłoki, zgodnie z zasadami ustawy *Ordynacja podatkowa*;
 - podjęcie działań w celu wyeliminowania przypadków braku wyłączenia funkcjonariuszy celnych i pracowników ze spraw, w których występuje konflikt interesów lub jego podejrzenie, albo też istnieją ustawowe obowiązki w tym zakresie;
 - przeprowadzić postępowanie podatkowe w celu weryfikacji prawidłowości zadeklarowanych i uiszczonych zobowiązań podatkowych z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodów osobowych w sprawach opisanych w sprawozdaniu;
 - rozważyć wyciągnięcie konsekwencji służbowych wobec osób odpowiedzialnych za brak działań w celu wyłączenia funkcjonariuszy celnych od udziału w sprawach.
- 2) w obszarze audyt i kontrola:
 - wyegzekwować od podległej kadry kierowniczej obowiązek wykonywania czynności kontroli funkcjonalnej zgodnie z obowiązującą w urzędzie procedurą.

IV. Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonych kontroli planowych w Urzędach Celnych podległych Izbie Celnej w Poznaniu sporządzono 21 wystąpień pokontrolnych oraz 6 sprawozdań, w których dokonano następujących ocen badanych obszarów:

- ocena pozytywna – w 17 kontrolach,

- ocena pozytywna z uchybieniami – w 4 kontrolach,
- ocena pozytywna z nieprawidłowościami – w 4 kontrolach,
- ocena negatywna - w 2 kontrolach.

W związku ze stwierdzonymi w wyniku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniami skierowane zostały zalecenia i wnioski pokontrolne, o realizacji których kierownicy jednostek objętych kontrolą poinformowali w wyznaczonym terminie.

W żadnej sprawie nie zostały sformułowane oceny wskazujące na niezasadność zajmowania stanowiska /pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości.

Sporządziła:
B. Korzel-Karpińska

2647

IZBA CIENNA W POENIEWILU
Naczelnic
Jarosław Dąbajuk

